

Dysplazie kyčelního kloubu (DKK)

- do chovu je povolen maximálně 2. stupeň dysplazie v jakékoli kombinaci (2/1, 0/2, 2/2)
 - FCI „A“ – 0/0 (negativní)
 - FCI „B“ - 1/1 (lehké postižení)
 - FCI „C“ - 2/2 (těžší postižení)

- U Belgických ovčáků se rentgen provádí od 12.měsíců. Pro chovnost je povinné vyšetření pouze RTG kyčelních kloubů (dkk). **Od členské schůze 2013 bude tato povinnost rozšířena o vyšetření loketních kloubů (dlk) a spondylartrózy (SA) – bližší info bude zveřejněno po schůzi.**

- Smluvní vyhodnocovatel pro CMC je:
MVDr. Jaromír Ekr
VET-KLINIKA s.r.o.
Pražská 94/53
500 04 Hradec Králové 4 – Kukleny
www.vetklinika.cz

- Veterinární lékař, který rentgenuje Vaší fenku či psa, posílá rentgenový snímek Dr.Ekrovi k vyhodnocení sám. Ten Vám pošle vyhodnocení na dobírku.

- Výsledek rentgenu zapisuje do průkazu původu:
 - a) Plemenná kniha ČKS, U Pergamenky 3, Praha 7, 170 00
 - b) Poradce chovu

- Dysplazie kyčelního kloubu je vývojová anomálie charakterizovaná nevratnými tvarovými změnami acetabula (kyčelní jamky) a hlavice stehenní kosti.

Nesourodost kloubních ploch v dysplastickém kloubu vede k rozvoji artrózy.

Artrotický kloub vykazuje sníženou hybnost a v pokročilém stádiu je zdrojem bolesti.

S dysplazií kyčelního kloubu se můžeme setkat u člověka, goril, medvědů, koní, skotu, koček , ale také u celé řady jiných zvířat. Pro srovnání z tisíce narozených dětí mají dysplazii kyčelního kloubu dvě až deset dětí (údaje závisí na studii). U psa je výskyt DKK u některých plemen až padesátiprocentní. Velká plemena psů trpí DKK nejčastěji. Nebyl pozorován rozdíl mezi psy a fenami.

Příčina vzniku DKK není jednoznačně známa. Genetické základy DKK jsou dlouhodobě předmětem výzkumu. Je zřejmé, že ve hře je velké množství genů a to je příčinou nesnadného odhalování genetických zákonitostí dědičnosti DKK.

Klinické příznaky můžeme odhalit již mezi 4-12 měsícem života štěněte. Prvním příznakem může být obtížné vstávání, neklidný postoj, při běhu současný pohyb zadních končetin. S rozvojem artrotických změn v kyčelních kloubech se může objevit střídavé kulhání na obou končetinách a obtížné vstávání po větší zátěži zvířete.

Diagnózu je nutné stanovit rentgenologickým vyšetřením a to nejlépe v celkové krátkodobé anestézii. Pro rentgenologické vyšetření na DKK je nezbytná poloha na zádech, kdy zvíře je drženo tak, aby na výsledném snímku byly rovnoběžné stehenní kosti, česky musí být loženy uprostřed spodní části stehenních kostí, pánev musí být symetrická a celá na RTG snímku. Diagnózu DKK stanoví veterinární lékař na základě odborně provedeného snímku. Mezi jiné metody používané v současnosti především v humánní medicíně řadíme zobrazení kyčelního kloubu pomocí magnetické rezonance (MRI).

K oficiálnímu posouzení stupně DKK za účelem zařazení zvířete do chovu existují veterinární lékaři posuzovatelé DKK, kteří jsou uvedeni např. na stránkách komory veterinárních lékařů.

U predisponovaných plemen je vhodné provést RTG vyšetření kyčlí již v šesti měsících, ale pro definitivní vyloučení DKK se doporučuje provést rentgenologické vyšetření ve dvou letech. Pojem se kterým se v souvislosti s DKK můžete setkat je laxita (volnost) kyčelního kloubu. Velká laxita kyčelního kloubu může být příčinou rozvoje DKK a následné artrózy. Tento poznatek vedl k vypracování nové metodiky pro rentgenologické vyšetření kyčlí. Měří se změna vzdálenosti centra hlavice stehenní kosti od acetabula před a po vložení distrakční síly mezi obě pánevní končetiny. Čím větší je laxita kyčelního kloubu, tím větší je rozdíl ve vzdálenosti hlavice stehenní kosti a její jamky před a po odtlačení. V humánní medicíně se u novorozenců mimo jiné provádí vyšetření kyčlí pohmatem na volnost (laxitu) kyčelního kloubu, kdy je možné vybavit tzv. Ortolanovo kliknutí. Toto vyšetření má ve veterinární medicíně pouze okrajový význam a RTG diagnostika je vždy na prvním místě.

Léčba a prevence následků DKK představují velkou skupinu možných radikálních i podpůrných opatření. Z těch preventivních ranných opatření je to určitě volba vhodných pohybových aktivit štěněte. Nepřetěžování, zamezení chůze do příkrých schodů, omezování pohybu po tvrdých podkladech, podávání chondroprotektiv a vyvážené stravy.

Léčba psa s již rozvinutou artrózou kyčelních kloubů je založena na přísně individuálním přístupu. Její nezbytnou součástí je rehabilitace (např. plavání), podávání chondroprotektivních preparátů, omega 3 a omega 6 nenasycených mastných kyselin, vitamínu E, Selenu, udržování vhodné váhy zvířete a také podávání nesteroidních analgetik.

Z těch radikálních metod je to TPO (trojitá osteotomie pánve), totální endoprotéza kyčelního kloubu, chirurgické odstranění hlavice stehenní kosti. Smyslem těchto radikálních zákroků je umožnit zvířeti život bez bolesti se zachováním co nejlepší pohybové aktivity. Každá z těchto radikálních metod má svou přísnou indikaci.

Smyslem časně diagnostiky DKK je odhalit silně postižené jedince za účelem jejich vyřazení z chovu, ale také včasné zjištění míry závažnosti postižení kyčelního kloubu z důvodu zvolení vhodného přístupu k pacientovi.

MVDr. Marek Kubát